

2020

EUSRAT

műhelytanulmányok

2020

EUSTRAT

műhelytanulmányok

LUDOVIKA
EGYETEMI KIADÓ

Impresszum

**A Nemzeti Közszoigálati Egyetem
Eötvös József Kutatóközpont
Európa Stratégia Kutatóintézet kiadványa**

Szerkesztőbizottság

Bagi Nikoletta Dóra
Pató Viktória Lilla
Schmidt Laura
Tóth Bettina

Lektor:

Dr. Navracsics Tibor

A szerkesztőség címe: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

A szerkesztőség e-mail-címe: schmidt.laura@uni-nke.hu

Weboldal: <https://eustrat.uni-nke.hu>

Kiadó: Nemzeti Közszoigálati Egyetem, Ludovika Egyetemi Kiadó

Székhely: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Kapcsolat: kiadvanyok@uni-nke.hu

A kiadásért felel: Deli Gergely rektor

Olvasószerkesztők: Bujdosó Hajnalka, Gergely Zsuzsánna, Resofszki Ágnes

Tördelőszerkesztő: Stubnya Tibor

Tartalom

Szerzők rövid szakmai életrajza	6
---------------------------------	---

Biztonság- és védelempolitika

Tárnok Balázs

A Bizottság bemutatta a migrációs paktum új tervezetét – továbbra is a migráció menedzselése és nem annak megállítása a cél	12
---	----

Miszlivetz Áron James

Elnöki ügyek: transzatlanti partner vagy védelmi szövetséges?	19
---	----

Demokrácia és jogállamiság

Navracsics Tibor

Demokrácia és járvány	23
-----------------------	----

Gát Ákos Bence

Az Európai Unió és a jogállamiság: az elmúlt évtized trendje	28
--	----

Petri Bernadett

Münchhausen báró a mocsárban – Az Európai Parlament áprilisi távolsági plenáris ülése a koronavírus elleni küzdelemről	37
--	----

Pató Viktória Lilla

EYE 2020 – az Európai Ifjúsági Rendezvény és a részvételi demokrácia	44
--	----

Navracsics Tibor

Beszéd az Európai Unió állapotáról	51
------------------------------------	----

Kalas Vivien

Közérdek vagy önérdék? – Az Európai Parlament választási reformról szóló javaslata	54
--	----

Digitalizáció, innováció és tudományfejlesztés

Pató Viktória Lilla

Nemek közötti egyenlőtlenség a digitális térben, a Digital Gender Gap	58
---	----

Pató Viktória Lilla

Újabb mérföldkőhöz érkezett az Európai Bizottság a Digitális Európa felé vezető úton	63
--	----

Gazdaság és pénzügy

Máthé Réka Zsuzsánna

Skizofrén csiga a nyeregben?	69
------------------------------	----

<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
A német nemzeti érdekek összeütközése a lopakodó föderalizmussal	74
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Mire lesz több és mire kevesebb pénz?	78
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Felértékelődött a régiók szerepe	82
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
K mint katasztrófa?	85
<i>Kalas Vivien</i>	
Bizottsági jelentés egy erősebb Európáért	88
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Szegény Európa egyre szegényebb	92
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Csőbörből vödörbe: krízisből válságba?	96
<i>Petri Bernadett</i>	
Lehetetlenre nem szabad vállalkozni – uniós zöldpolitikai célok és a kisvállalkozások jövője	99

Kisebbségpolitika

<i>Varga Csilla</i>	
Megemlékezés vagy ünneplés? – Trianon a szomszédainknál	105

Oktatás és kultúra

<i>Kalas Vivien</i>	
Tanulmányi mobilitás: tovább nő a különbség Kelet- és Nyugat-Európa között?	109
<i>Kalas Vivien</i>	
Az európai oktatáspolitikai új irányvonalai	113
<i>Kalas Vivien</i>	
A tagállamok oktatási és képzési eredményei a 2020-as célok tükrében	117

Szomszédságpolitika

<i>Miszlivetz Áron James</i>	
Zágrábtól Záhgrábig: Csúcson a Nyugat-Balkán?	121

Uniós intézmények

<i>Petri Bernadett</i>	
Képviselői immunitás az Európai Parlamentben – A mentelmi jog alkalmazásának aktualitásai	124

<i>Petri Bernadett</i>	Érzékcsalódás vagy integrációra mért ütés – miről is szól tulajdonképpen a Német Szövetségi Alkotmánybíróság döntése?	134
<i>Petri Bernadett</i>	Luxemburg kontra Strasbourg – jogértelmezési bizonytalanságok a tranzitzona vitában	144
<i>Petri Bernadett</i>	Ockham borotvája a Jogi Bizottságban – az új biztosjelöltek összeférhetlenségi vizsgálata	158
<i>Petri Bernadett</i>	Az Európai Parlament és a kiéheztetés politikája – néhány gondolat Katarina Barley nyilatkozatának margójára	164
<i>Petri Bernadett</i>	Időközi alelnökválasztás az Európai Parlamentben és a D'Hondt-rendszer aktualitásai	171
<i>Petri Bernadett</i>	Az Európai Unió 2020-ban V. – Az Európai Parlament	177

V4

<i>Tárnok Balázs</i>	Milyen hatással lesz az új szlovák kormány a V4-es együttműködésre?	186
----------------------	---	-----

English studies

<i>Áron James Miszlivetz</i>	Reimagining European Enlargement: A New Way Forward?	192
<i>Balázs Tárnok</i>	Impact of the Coronavirus on ECI Procedures – Will the Commission Extend Deadlines?	195
<i>Áron James Miszlivetz</i>	External Remedy for a Pandemic: Supporting the Eastern Partnership	201
<i>Áron James Miszlivetz</i>	Macro-financial Assistance in Challenging Times: The EU in Ukraine	205
<i>Balázs Tárnok</i>	Slovakia Still Applying the Beneš Decrees – Principle of Collective Guilt in the European Union	210
<i>Áron James Miszlivetz</i>	Western Balkans at the Door: The New Enlargement Package	217

Szerzők rövid szakmai életrajza

folytatta, a képzés keretein belül ösztöndíjjal tanult a prágai Károly Egyetemen. Doktori tanulmányaival egy időben ösztöndíjasként tanult a College of Europe mesterképzésén, ahol európai politikatudomány és közigazgatás szakon végzett. Felsőfokú tanulmányait román, német, angol és francia nyelveken végezte.

Tudományos tevékenysége során országos kutatói pályázatot nyert 2014-ben, amelynek szakmai felügyelője a Magyar Tudományos Akadémia volt, valamint 2017-ben az Új Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíjpályázatán nyert doktorjelölt kategóriában. Számos nemzetközi konferencián adott elő, és több hazai és nemzetközileg is jegyzett folyóiratban megjelent publikációja van. Oktatott a Budapesti Corvinus Egyetemen és a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

Kutatóként dolgozott az NKE Amerika Tanulmányok Kutatóintézetben, munkáját 2020-tól az Európa Stratégia Kutatóintézetben (EUSTRAT) folytatja. Itt elsősorban a gazdasági és pénzügyi, valamint kohéziós politikákkal foglalkozik, de a szakterületei közé tartozik a szociális politikák, a nyilvános diplomácia, az európai és amerikai identitás, a társadalmi mozgalmak, valamint a társadalmi tőke is.

Miszlivetz Áron James 2012–2015 között a leideni egyetem nemzetközi tanulmányok (BA) hallgatója, majd 2018-ban a bruges-i College of Europe, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia szakirány ösztöndíjas mesterhallgatója. Diplomamunkáját az EU antikorrupciós tevékenységéről írta az ukrán védelmi szektorban, amely során elnyerte a legjobb antikorrupciós témájú szakdolgozat díját. 2018-tól az Európai Unió Ügyekért Felelős Államtitkárság főosztályvezető-helyetteseként, jelenleg a kabinetben segíti a magyar EU-s szakpolitikák koordinációját. 2020 márciusától a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Európa Stratégia Kutatóintézet kutatója. 2021 márciusától az Európai Bizottság Szomszédsságpolitika és Bővítés Főigazgatóságán kiküldött nemzeti szakértőként segíti a Bizottság munkáját.

Kutatási témái: EU-s szomszédsságpolitika, Keleti Partnerség, Nyugat-Balkán, EU-s biztonság- és védelempolitika, EU–NATO-kapcsolatok.

Dr. Navracsics Tibor 1990-ben szerzett diplomát az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán. 1999-ben doktorált az ELTE ÁJK-n politikatudományból. 2006-tól 2014-ig a Fidesz országgyűlési képviselője és frakcióvezetője volt. 2010 és 2014 között közigazgatási és igazságügyi miniszteri és miniszterelnök-helyettesi pozícióit

Áron James Mislivetz

Macro-financial Assistance in Challenging Times: The EU in Ukraine

In May 2020, the EU disbursed the first tranche of 500 million euros of the fourth macro-financial assistance program to Ukraine, making it a total of 3.8 billion euros of financial assistance. The first financial support was implemented by the 2002 Council decision however, the biggest sum was provided between April and July 2015 under the most controversial 3rd MFA program. Ukraine, as the biggest beneficiary received a total of 3.8-billion-euro loan since the start of the program in 2014. Why is macro-financial assistance and their sound management so important for partner countries?

Macro-financial Assistance packages

According to the EU, “Macro-financial assistance” (MFA)¹ is a form of financial aid extended by the EU to partner countries experiencing a balance of payments crisis. It takes the form of medium/long-term loans or grants, or a combination of these, and is only available to countries benefiting from a disbursing International Monetary Fund programme. It is designed for countries within the EU’s geographic, political and economic proximity, which include candidate and potential candidate countries part of the EU’s Neighbourhood Policy. By May 2020, Ukraine was the only ENP country to receive a total sum of 3.8 billion euros since the first disbursement in 2014. The MFA programs, unlike others, are decided through Ordinary Legislative Procedure proposed by the European Commission and approved by the two co-legislators, the European Parliament and European Council. This ensures that the assistance reaches the highest possible level of legitimacy. While disbursement of funds is linked to strict conditions including reforms in trade, business environment and the financial sector touching upon anti-corruption measures.

While the 1st and 2nd MFA package received a green light from the Commission, the last instalment of the 3rd package worth 600 million euros

¹ European Commission: *Macro-Financial Assistance (MFA) to non-EU partner countries*.

was not disbursed due to unfulfilled anti-corruption measures. The report from the Commission stated that important reforms and policies regarding the fight against anti-corruption have not been implemented by the time of the availability period of the assistance expired in January 2018. The country failed to implement² the introduction of a mechanism to verify asset declarations submitted by public officials. The dilemma lies in the fact when a country needs immediate financial liquidity tied together with the slow complex and cumbersome advancement of political and state reforms. The implementation of recommendations often takes a longer time, than the long-needed financial assistance, which is hindered by the lack of political will. To be eligible for macro-financial assistance one needs to advance in areas such as public sector governance, energy, and financial sector, ameliorating the business climate, anti-corruption measures and developing a sustainable social safety net and offering financial transparency. Despite the difficulties in Ukraine's reform process, the EU proposed a 4th MFA program worth €1 billion in March 2018. The first half was disbursed 8 months after the proposal, while the 2nd part in May 2020.

Tackling challenges during Covid-19

While the previously declared budgets have been available for partner countries, the global coronavirus pandemic put the Neighbourhood Countries under greater economic and social pressure. To this extent, the European Commission proposed a €10 billion package for its neighbourhood partners. The consequences of the virus in Ukraine are severe, with an expected 4–9% economic contraction and 7.5% budget deficit. The so-called “crisis MFA” will be a 12-month short-term program totalling in €1.2 billion. This is the highest amount a partner country will receive as a financial loan³ with a maturity of

² European Commission: *Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of macro-financial assistance to third countries in 2017*. Brussels, 29 June 2018.

³ European Commission: *Proposal for a decision of the European Parliament and of the Council on providing Macro-Financial Assistance to enlargement and neighbourhood partners in the context of the COVID-19 pandemic crisis*. Brussels, 22 April 2020.

15 years. On the 25th of May 2020, the European Parliament and the European Council released its decision⁴ stating:

“[g]iven that the drastically worsening external financing needs of the partners are expected to be well above the resources that will be provided by the IMF and other multilateral institutions, the Union’s macro-financial assistance to be provided to the partners is, under the current exceptional circumstances, considered to be an appropriate response to the partners’ requests to support economic stabilization.”

All in all, the EU is providing additional opportunities beyond the usual IMF loans of the international community with greater flexibility without neglecting the fiscal discipline of its partners. Nevertheless, the question is, what makes the MFA so important? The ex-post evaluation of the financing program indicates that cuts in public spending leading to social unrest and economic depression would leave Eastern partner countries, like Ukraine more vulnerable against external shocks. It is important to mention, that Ukraine is also facing double pressure. First, complex internal economic, social and government reforms coupled with a constantly changing political climate. Second, an ongoing armed conflict and hybrid war with its eastern Russian neighbour.

Supporting recovery and future perspectives

It is commendable, that while the EU and its member states are still negotiating on the extent of the next multiannual financial framework for the 2021–2027 period and deciding on the €750 billion recovery fund proposal, it has the will to support its partners without hesitation. Even though the continent experienced great loss due to the novel coronavirus, these unprecedented times also give way for inner reflection and create a window of opportunity never seen before. The recent support for the greening of Western Balkan economies can be a good example on how Eastern Partnership countries could create joint partnerships for sustainability. For instance, the recently established Western Balkans Green Center⁵ by Hungary, which helps the green transition of Albania,

⁴ *Decision (EU) 2020/701 of the European Parliament and the Council of 25 May on providing macro-financial assistance to enlargement and neighbourhood partners in the context of the COVID-19 pandemic.* Official Journal of the European Union, L 165/31, 27 May 2020.

⁵ *Hungary’s Green Fund for Western Balkans a ‘win-win’.* Balkan Insight, 11 March 2020.

Bosnia and Herzegovina, Kosovo, Macedonia, Montenegro and Serbia, planning to develop into a multi-donor fund by 2021. The economies of the Eastern Partnership could develop into a similar regional consortium.

The Visegrád example

As the EU provides a basis for cooperation, tangible results can only be achieved through local and regional collaboration. Both the Western Balkans and Eastern Partners form 6–6 countries which is an ideal format to work in. As the V4 countries (Poland, Hungary, Slovakia and the Czech Republic) work closely in defence, economic, transport-infrastructure and environmental projects, the Eastern Partnership could also take advantage of their role, learning from already existing best-practices. The forming of different regional cooperative structures would make countries more interdependent from their neighbours, but – if done successfully – create more resilience from global crises. If the EU is successful, an interdependent and integrated neighbourhood could make it more self-reliant on the international stage. Looking at the long-term perspective, the whole EU Neighbourhood from south to east could become an interconnected economic and transport hub building on the well-being of local communities. This would not only have a positive effect for respective countries but could also strengthen the global standing of the European Union in creating regional partnerships with global perspectives.

02 June 2020

References

Decision (EU) 2020/701 of the European Parliament and the Council of 25 May on providing macro-financial assistance to enlargement and neighbourhood partners in the context of the COVID-19 pandemic. Official Journal of the European Union, L 165/31, 27 May 2020. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A32020D0701&from=EN>

European Commission: *Macro-Financial Assistance (MFA) to non-EU partner countries.* Online: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/international-economic-relations/macro-financial-assistance-mfa-non-eu-partner-countries_en

European Commission: *Proposal for a decision of the European Parliament and of the Council on providing Macro-Financial Assistance to enlargement and neighbourhood partners in the*

Macro-financial Assistance in Challenging Times: The EU in Ukraine

context of the COVID-19 pandemic crisis. Brussels, 22 April 2020. Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52020PC0163&from=EN>

European Commission: *Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of macro-financial assistance to third countries in 2017.* Brussels, 29 June 2018. Online: <http://aei.pitt.edu/102126/1/2017.PDF>

Hungary's Green Fund for Western Balkans a 'win-win'. Balkan Insight, 11 March 2020. Online: <https://balkaninsight.com/2020/03/11/hungarys-green-fund-for-western-balkans-a-win-win/>

Az EUSTRAT Műhelytanulmányok a Nemzeti Közszerológati Egyetem Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézet munkatársainak azon gyorsjelentéseit tartalmazza, amelyek meghaladják egy blogbejegyzés terjedelmét, tanulmányok előtanulmányaiként szolgálnak. Célunk, hogy minél aktuálisabb témákat dolgozzunk fel, kutatási részeredmények bemutatásával. Az elemzések az Európai Bizottság struktúrájának megfelelően a magyarországi viszonylatban is kiemelten kezelt szakpolitikákat fogják össze, úgymint a biztonság- és védelempolitika, a demokrácia és jogállamiság, a digitalizáció, a gazdaság és pénzügy, a kisebbségpolitika, az oktatás és kultúra, valamint a szomszédsg- és bővítéspolitika.

A tanulmánykötetet ajánljuk az Európai Unió iránt érdeklődő szakmai közvélemény számára, amely az európai integrációról való intenzívebb kommunikációt szolgálja magyar és angol nyelven egyaránt.

The EUSTRAT Working Papers contains quick reports from the researchers of the Europe Strategy Research Institute of the Eötvös József Research Center at the University of Public Service, which exceed the scope of a blog post, and serve as preliminary studies. Our goal is to process current topics by presenting partial research results. In line with the structure of the European Commission, the analyzes bring together policies that are a priority in Hungary, such as security and defense policy, democracy and the rule of law, digitalisation, economy and finance, minority policy, education and culture, neighborhood and enlargement policy.

I recommend the working papers to the professional public interested in the European Union, which serves for more intensive communication about European integration in both Hungarian and English languages.